

Saulėta, dieną 75°, naktį
Saulė teka 6:22, leidžiasi

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, rugsėjo-september 7 d., 1974 m.

Kaina 15c

211

BRITANIJA LAUKIA PARLAMENTO RINKIMU

EKONOMISTAI NUMATO DAUGIAU BEDARBIŲ, MAŽESNĘ INFLIACIJĄ

WASHINGTONAS. — Amerikos ekonomistai, susirinkę Baltuose Rūmuose, pareiškė įvairių nuomonių apie padėtį Amerikoje. Kairieji liberalai siūlė įvesti griežtas kainų ir algų kontroles, kiti ragino padidinti produkciją, visi sutiko, kad bedarbių bus daugiau ir infliacija dėl to didės mažesniu greičiu. Ekonominių Patarėjų Tarybos pirm. Alan Greenspan nepranašavo didesnės recesijos ar depresijos, tačiau pripažino, kad bedarbių skaičius didėja.

Greenspan pareiškė, kad nepasitvirtino baimė, kad amerikiečiai, bijodami kainų kilimo, bėgs į parduotuves pirkti prekių, kurios ryt gali pabrangti. Vartotojai parodė atsargumą, susirūpino, kad jiems užtektų pajamų "galams suvesti". Todėl ir visa ekonomika subliuško, biznierių emė atsargiau planuoti savo įmonių išplėtimą ar kapitalo investavimą.

Chryslerio korporacijos pirminkas pareiškė, kad jo patarimas prezidentui: nieko nedaryti, sėdėti ir laukti, kas bus toliau. Jis pasisakė prieš bet kokią kontrolę, nes kada kontroliuojamos kainos, tai kontroliuojami ir pelnai, o pelnai yra tas, ko biznis siekia. Chrysleris, tarp kitko, paskelbė vakar, kad ateinančių metų automobilių modeliai bus nuo 400 iki 500 dol. brangesni.

Washingtono ekonomistų konferencijoje dalyvavo be vyriausybės biudžeto, išdo ir kitų agentūrų valdininkų, šie Amerikos ekonomistai: prof. Brimmer iš Harvardo, prof. Carver iš Kalifornijos un-to, prof. Eckstein iš Harvardo, prof. Friedman iš Čikagos un-to, prof. Galbraith iš Harvardo, Goldfinger iš AFL-CIO, prof. Grayson iš Southern Methodist Un-to, David Grove, IBM korp. viceprezidentas, prof. Heller iš Minnesotos un-to, Hoadley, Bank of America viceprez., Walter Levy, nepriklausomas konsultantas iš New Yorko, prof. Houthacker iš Harvardo un-to, Madden iš Prekybos Rūmų, Matamoros, Armstrong Cork Co., prof. McCracken, Michigan un-to, prof. Moore, Michigan State un-to, Tathan, Washingtono ekonomistas, Okum iš Brookings Instituto, Samuelson, Massachusetts Technologijos instituto, Schultz, Bechtel Corp., Sprinkel — Harris Trust viceprez., Herbert Stein — Virginijos un-to, Teeters, iš kongreso bibliotekos, prof. Weber Carnegie — Meltin un-to ir prof. Whitman iš Pittsburgh un-to.

Kinijos premjeras sunkiai serga

PEKINAS. — Amerikos kongreso delegacijai Kinijoje buvo pasakyta, kad premjero Chou En Lai sveikata vėl pablogėjo ir jis negalys susitikti su amerikiečiais, kurių tarpe yra sen. Fulbrightas, sen. Hubert Humphrey ir kiti.

Delegaciją priėmė ir vaišino vicepremieras Teng Hsio Ping, 70 metų. Jis septyneris metus buvo iš valdžios izoliuotas, tačiau, dabar reabilituotas, eina premjero pareigas. Banketo amerikiečių garbei metu du ar daugiau valdžios pareigūnų netikėtai atsiprašė ir išskubėjo iš salės. Spėjama, kad jų išėjimas gali turėti ryšį su premjero sveikatos staigiu pablogėjimu.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Amerikos-Sovietų Sąjungos derybos dėl strateginių ginklų apribojimo vėl bus atnaujintos už dviejų savaitių, pranešė Baltieji Rūmai.

SAIGONAS. — Kambodija ir Pietų Vietnamas pasikeitė griežtomis notomis ir Kambodijos ambasadorius sugrįžo į Phnom Penhą. Ginčas kilo, kai Poluwait salos apylinkėse, 65 mylios nuo Kambodijos ir 110 mylių nuo P. Vietnamo buvo rasta naftos, kurią ten surado Amerikos-Prancūzijos naftos bendrovės. Vietnamas grasiina jėga pašalinti naftos gręžėjus. Kambodija pasiuntė į salą 300 marinių.

OTTAWA. — Kanados premjeras Pierre Trudeau spalio mėnesį padarys Prancūzijai oficialią vizitą. Paskutinį kartą jis Paryžiuje lankėsi, kaip buvo laidojamas prezidentas Pompidou, birželio mėn.

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim paskelbė įvadą į savo metinį pranešimą JT asamblėjai. Sekretorius įspėja, kad pasaulio laukia labai tamsi ateitis, nes iš kito neišsprendžiamos ekonominės ir socialinės problemos ir sunkios krizės: infliacija, mažėjančios maisto atsargos ir didėjantis žmonių skaičius.

ADDIS ABABA. — Etiopijos kariuomenės komitetas apkaltino imperatorių Selassie valstybės lėšų naudojimu savo paties naudai. Imperatorius dar vis ima pelną iš alaus bravoro, kuris buvo įsteigtas prieš 50 metų, kai jis tebuvo princas, sakoma kariuomenės komiteto pareiškime.

NAHA. — Japonijos teismas nuteisė mirti 40 metų amerikietį civilį, kuris nuteistas už kito amerikiečio — kareivio nužudymą.

KAIRAS. — Egipte buvo pakartas Atia Iskander, kuris 1967 metais buvo apkaltintas šnipinėjimu Izraeliui.

ROMA. — Italijos Pramonės Federacijos pirmininkas, kuris yra ir Fiat automobilių bendrovės prezidentas, Giovanni Agnelli įspėjo politikus neieškoti koalicijos su komunistų partija, nes ji ne tik išves Italiją iš Vakarų pasaulio, bet ir viduje įves savo sistemą, kuri Italiją pražudys.

MANILA. — Filipinuose vėl kilo kovos tarp vyriausybės kariuomenės ir musulmonų sukilėlių Mindanao ir Sacol salose.

VIENA. — Perkėlus Austrijoje emigruojančių žydų priėmimo centrą iš užmiesto į Vienos miestą, austrai demonstravo, reikalaudami jį iškelti, nes žydų centro buvimas sukelia pavojų, kad jį gali pulti arabų teroristai ir gali nukentėti patys austrai. Vyriausybė aiškina, kad perėjimo centras yra Raudonojo Kryžiaus rankose, o tos organizacijos jokie teroristai nepuola.

Kipro saloje turkai surado masinį turkų kapą. Graikų kareiviai išžudė apie 70 turkų civilių, prieš pasitraukdami nuo artėjančios turkų kariuomenės.

Fulbrightas nenori būti ambasadorium

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas pasiūlė senatoriui Fulbrightui ambasadoriaus vietą Britanijoje, tačiau senatorius, kaip praneša valstybės departamentas, suklusniai, abejoja ar jis galės tą vietą priimti. Sakoma, kad Fulbrightui nepatinka protokolinės ambasadoriaus pareigos, priėmimai ir baliaai. Be to, jau daug rimtesnė priežastis, jo žmona turi silpną širdį ir neseniai turėjo operaciją, kurioje jai buvo išpiautas piktybinis auglys. Sen Fulbrightas, pralaimėjęs pirminius rinkimus, į senatą daugiau nebegrįš. Jis praneš savo nutarimą dėl ambasadoriaus vietos grįžęs iš Kinijos rugsėjo 14 d.

Kitas naujas ambasadorius, nominuotas prezidento Fordo, yra Peter Flanigan, buvęs Baltųjų Rūmų patarėjas tarptautinės ekonomikos reikaluose. Jis skiriamas ambasadoriumi Ispanijoje. Prieš savo tarnybą prezidentūroje Flaniganas, 51 metų amžiaus, buvo Wall Streete investicijų bankininkas.

Daug nusikaltimų

WASHINGTONAS. — FBI metinis nusikaltimų raportas parodo, kad pernai Amerikoje nusikaltimų skaičius padidėjo 6%. Statistika apima tik didžiulius nusikaltimus: žmogžudystės, užpuolimus, prievartavimus, plėšimus, įsilaužimus, vagystes ir automobilių vagystes. Tokių nusikaltimų buvo 8.6 milijonai.

Valstybės prokuroras Saxbe neseniai pasakė, kad 1974 metų didieji nusikaltimai pralenks pernykščių metų skaičių net 16%. Per paskutinius 5 metus nusikaltimų pagausėjo 30%, o per 10 metų jų padidėjimas siekia 120%.

Minėti FBI raporte 6% yra visos Amerikos mastu. Paėmus atskirai metropolinę Čikagą, ir apylinkes, čia nusikaltimų buvo net 16% daugiau kaip 1972 metais. Pačiame Čikagos mieste nusikaltimų padaugėjo 9.8%.

Asmenys iki 18 metų sudarė 21% visų policijos suimtų už sunkius nusikaltimus. Automobilių vagystėse jaunimo nuosimtis siekia 62%. Nusikaltimai auga ir moterų tarpe. Iš 100 su-

Kipre laužomos karo paliaubos

NICOSIA. — Kipro saloje vėl prasidėjo susišaudymai tarp graikų ir turkų. Turkijos daliniai šiaurės vakarų Kipre užėmė naujas vietas. Po pusantros valandos šaudymo keliuose vėl pasirodė tūkstančiai naujų graikų pabėgėlių.

Kipro graikai paskelbė, kad rugpjūčio 17 d. Turkijos kareiviai nužudė 130 graikų civilių, jų tarpe moterų, vaikų ir senelių. Taip abi pusės kaltina viena kitą dėl civilių skerdynių. Nė viena pusė oficialiai nesikreipė į jokią tarptautinę organizaciją, kad tuos kaltinimus kas ištirtų.

Graikijos užsienio reikalų ministras George Mavros pradėjo kelionę po Europos sostines. Jis sustojo Paryžiuje, sekmadienį skris į Boną ir antradienį į Briuselį. Šeštadienį jis susitiks su buvusiu Kipro prezidentu arkivyskupu Makarios. Graikija tikisi, kad Europos valstybės parems jos interesus Kipre ir padarys spaudimą Turkijai. Mavros taip pat žada susitikti su Europos Rinkos prezidentu Francois Xavier Ortolu. Graikijai reikia paramos ir piniginių kreditų.

LUSAKA. — Mozambikos sukilėlių vadai ir Portugalijos valdžios atstovai susitarė, kad laikinąją kolonijos vyriausybę sudarys išlaisvinimo frontas, vadinamas Frelimo. Portugalijos kariuomenė pasiliks kolonijoje iki ateinančių metų vidurio.

ČIKAGA. — Šios savaitės loterijos traukime 300,000 dol. laimėjo Bedford Parko gyventojas Maxine Hayes, 74 metų amžiaus. Ji teiravosi, ar jai ši suma negalėtų būti sumokėta iš kart, nes Illinois loterijos taisyklės numato mokėti jai per 15 metų po 20,000 dol. Laimėtoja abejoja, ar ji tiek išgyvens, kad galėtų visus pinigus atsiimti. Laimingą bilietą ji pirkė kartu su savo nuomininku George Smith, 84 m. Jiedu susitarė, nežiūrint kuris laimėto, pinigus pasidalinti per pusę.

Imtų už vagystes, 7 buvo moterys, vagienčios daugiausia krautuose. Pernai metais Amerikoje buvo nužudyta 19,510 žmonių.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Uraganas Karmen priartėjo Meksikos įlankoje prie Amerikos krantų ir kilo pavojus Louisianos ir Texas pakraščiams.

♦ Darbo biuras paskelbė, kad rugpjūčio mėn. Amerikoje pakilo bedarbių skaičius 0.1% ir dabar bedarbių yra 5.4%, apie 5 milijonai žmonių.

♦ Kipro saloje susitiko graikų ir turkų vadai: prezidentas Clerides ir viceprezidentas Denktash. Jie posėdžiavo Jungtinių Tautų zonoje, niekieno žemėje ir kalbėjo apie pabėgėlių problemą.

♦ Pietų Korėjoje minia žmonių įsilaužė į Japonijos ambasadą ir padarė daug nuostolių.

♦ Ligšiolinis N. Zelandijos finansų ministras Wallace E. Rowling buvo išrinktas darbo partijos susirinkime nauju premjeru, vietoj mirusio Kirko.

♦ Didelis tanklaivis, gabenęs naftą, sudužo Magelano sąsiauryje ir apie 8.5 mil. galonų alyvos užtersė jūrą ir 18 mylių ilgumo pietinės Amerikos pakraštį.

♦ Sovietų valdžios kritikas, istorikas Valentinas Moroz, 38 metų, miršta sovietų kalėjime po 67 dienų bado streika, pranešė tarptautinė rašytojų draugija PEN iš New Yorko.

♦ Kalifornijoje, Fresno mieste, iš Tautinės Gvardijos sandėlio pavogti 58 šautuvai, du kulkosvaizdžiai, 40 granatų ir 2,000 šovinių.

Shirley Temple Black, kuri vaidindavo vaikų filmuose, buvo paskirta JAV ambasadora į Gana.

PREMJERAS WILSONAS PRIPAŽISTA, KAD BRITŲ LAUKIA SUNKIOS DIENOS

LONDONAS. — Britanijos premjeras Haroldas Wilsonas šiandien bus priimtas karalienės Elzbietos, kurios jis paprašys paleisti parlamentą ir paskirti datą naujiems rinkimams. Darbo partijos vadai tvirtina, kad rinkimai įvyks spalio 3 ar spalio 10 d. Premjeras Wilsonas ketvirtadienį kalbėdamas Darbo Unijų kongrese kvietė unių vadus jungtis su darbo partija ir pramonės vadais į vieną tautą, nes Britanijai reikalinga visų sluoksnių vienybė, kada jos laukia ilgi metai sunkumų ir pasiaukojimo.

Nauja atominių bombų grėsmė

WASHINGTONAS. — Amerikos Ginklų Kontrolės ir nusi-ginklavimo agentūros direktorius dr. Fred Ikle pareiškė, kad branduolinis karas gali sunaikinti ozono klotę atmosferoje, kur ozonas sugeria saulės ultravioletinę radiaciją. Ozoną sunaikinus saulės radiacija sunaikintų visą augmeniją ir turėtų pranykti visa gyvybė.

Atominių sprogimų įtaka ozonui buvo pastebėta netyčia ir palyginti neseniai. Didesnis atominis karas atneštų ne tik mirtį milijonams žmonių nuo bombų sprogimų ir po jų likusios mirtį nesandios radiacijos, bet grėstų ir visos gyvybės išnykimas.

Ozonas yra tam tikra deguonies rūšis su trim atomais vienoje molekulėje. Jo pilna žemesnėje stratosferoje, kur jis sugeria ultravioletinius trumpų bangų spindulius. Tie spinduliai gali sudraskyti augalų ir gyvulių baltymų molekules.

Buvo surasta, kad bombų krituliai, pakilę į stratosferą su atominių debesiu naikina ozono molekules. Juo daugiau sprogimų, tuo daugiau ozono būtų sunaikinta. Niekas nežino, kiek ozono būtų sunaikinta nuo didelio atominio karo, tačiau rizika visam žemės rutuliui būtų didelė, pareiškė dr. Ikle.

Siūlo atsaukti bendrą skridimą

WASHINGTONAS. — Sen. William Proxmire ragina erdvės administraciją atsaukti planuojamą bendrą astronautų skridimą su Sovietų kosmonautais. Savo rašte dr. James-Fletcherui, Aeronautikos ir Erdvės administracijos direktoriui, senatorius nurodo, kad keli nepasiekimai sovietų erdvės programoje sukelia baimę, kad bendri bandymai į pavojų išstatys Amerikos astronautus.

Senatorius Proxmire pamini ir paskutinį rusų skridimą, kuris nebuvo pasisekęs. Jau keturi sovietų kosmonautai žuvo tarp 1967 m. ir 1971 m.

Sovietų kosmonautų vadovas gen. Vladimiras Šatolovas pareiškė Tasso agentūrai, kad paskutinis dviejų kosmonautų skridimas n eturėjo nieko bendro su pasirošimais bendrai su amerikiečiais kelionei. Siam tikslui numatomas naujas skridimas ir jis neturės abejonių, kad planuojamas bendras skridimas įvyks numatytu laiku.

NASA agentūra pareiškė, kad ji toliau laikysis savo plano, kartu žiūrėdama, kad astronautai nebūtų išstatyti į nereikalingus pavojus.

Darbiečiai valdo su mažuma parlamente, ko Britanijoje nebuvo jau 45 metai. Daug kas Britanijoje siūlo sudaryti visų partijų koalicinę vyriausybę, kuri bandytų išvesti šalį iš dabartinių sunkumų. Mažumos vyriausybė neturi pasitikėjimo, kuris būtinas reikalingas ekonominei krizei.

Įvairūs opijinos tyrinėtojai žada laimėjimą rinkimuose darbo partijai, tačiau jos dauguma parlamente turėtų būti nedidelė liberalų partija ir įvairios tautinės grupės Skotijoje ir Valijoje.

Ekonominė padėtis Britanijoje yra labai rimta. Viešpatauja visuotinis pesimizmas, akcijų biržose akcijos krinta, biznierių bijo investuoti, infliacija nemažėja, bet didėja, naujų namų statyba šiais metais nukrito 25% ir užsienio prekybos deficitas auga po 350 mil. dol. per mėnesį, septynis kartus greičiau, negu pernai per pirmą metų ketvirtį.

Britanijai daug padeda bankų pramonė, kurios pinigais galima užkaišioti laikinus ekonomikos nuosmukius. Užsienio valstybių indėliai į britų bankus kol kas nemažėja, tačiau, pasitiekėjimui kritus, gali imti mažėti. Kol kas nebuvo didesnių indėlių išimėjimo, tačiau smunkant ekonomikai, krintant svaro vertei, gali sumažėti ir užsienio taupytojų pasitiekėjimas.

Pabrangus žaliavoms, žibalui ir maisto produktams, Britanija, kuri importuoja visą ketvirtį savo vartotojų prekių, daugiau nukentės už kitas Europos valstybes. Ateitis Britanijai atrodo sunki ir juoda. Spauda vadina Britaniją "Europos Pakistana" ar "Šiaurinės jūros Sicilija". Todėl premjeras Wilsonas ir kalba apie pasiaukojimus ir tautos vienybę, be kurių jokia vyriausybė neišspręs atsiradusių sunkumų.

Ruošia ambasadą Rytų Berlyne

WASHINGTONAS. — Amerikai užmezgus diplomatinis ryšius su Rytų Vokietija, per ateinančius metus bus vedamos derybos dėl prekybos ir kultūrinių ryšių bei konsularinės sutarties. Amerika atgaus savo buvusią ambasadą Pariser Platz, netoli Brandenburgo Vartų, tačiau statomas naujas pastatas Rytų Berlyno centre. Ambasadorius Cooper gyvens Nidder-schoenhausen priemiestyje, kur namas jau dažomas.

Rytų Vokietijos pripažinimas pagyvėjo 1971 metais, kada keturi sąjungininkai susitarė dėl Berlyno. Prieš tai Rytų Vokietijai pripažino tik 30 valstybių, o dabar jau 104 valstybės turi Rytų Berlyne savo atstovybes.

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ SAJUNGOS TARYBOS SESIJA

A. Viliusis, Liet. Krikščionių Demokratų Sąjungos centro komiteto sekretorius, pradžioje paskelbė sąjungos tarybos nutarimus. Mielai tai darome.
N. Red.

LKDS veiklos reikalams aptarti 1974 m. rugpjūčio 17 d. 2 val. po pietų Chicagoje — 6245 S. Western Avenue — Chicago Saving and Loan Assoc. posėdžių sąjėje buvo pradėta Tarybos sesija. Dalyvavo 21 tarybos narys, Chicago skyriaus nariai ir eilės svečiai. Buvo iš Paryžiaus atvykę inž. A. ir B. Venskai, iš Bostono St. Lušys, iš Clevelando A. Ursulaitis, Pr. Razgaitis, A. Pautienis, iš Detroito B. Brizgys, Pr. Toteraitis, iš Phoenix P. Maldokas, iš Chicago dalyvavo dr. K. Sidlauskas, dr. J. Meškauskas, kun. V. Bagdanavičius, kan. V. Zakarauskas, B. Zukauskas, K. Mickevičius, St. Rauckinas ir visi Centro Komiteto nariai.

Pirmajame sesijos posėdyje buvo apžvelgti Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos vidaus ir užsienio veikla. Sąjungos pirmininkas Vladas Šoliūnas

skatino skyriuose sustiprinti veikimą, susirūpinti naujais nariais ir kviešti jaunimą įstoti į sąjungą. Europos Lietuvių Krikščionių Demokratų Tarybos pirmininkas inž. Adolfas Venskus savo pranešime apžvelgė plačią krikščionių demokratų veiklą tarptautinėse unijose ir Europoje ir sėkmingą lietuvių krikščionių demokratų atstovavimą jose.

LKDS atstovauja Vokietijoje dr. P. Karvelis, Šveicarijoje dr. J. Eretas, Italijoje prel. V. Mincevičius, Prancūzijoje inž. A. Venskus, Brazilijoje prel. P. Razgaitis, Venecueloje J. Kukana, Australijoje Z. Raudys. Kanadoje Toronte ir Australijoje veikia sąjungos skyriai. Urugvajuje buvęs LKDS atstovas žurnalistas K. Čibiras-Verax prieš savo mirtį spėjo pasiūlyti Tarybos sesijai atmintinų sveikinimus.

Užsienio skyriaus vedėjas A. Pautienis apibūdino sąjungos ryšius su kitomis tarptautinėmis ir šio krašto organizacijomis bei įtakingais asmenimis. Tarybos

vardu buvo priimtas dr. K. Sidlausko parašytas protesto laiškas Australijos Ministeriui Pirmininkui dėl Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų pripažinimo Sovietų Sąjungai.

Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitete LKDS yra atstovaujama Pr. Vainausko Taryboje ir A. Razgaitio Valdyboje. Ryšiai su kitomis politinėmis grupėmis yra palaikomi geri ir tvirtai pasisakoma už vieningą Vliko vedamą Lietuvos laisvinimo kovą. Centro Komiteto vicepirmininkui Stasiui Lušui yra pavesta rūpintis sąjungos reikalais Vlike.

Dr. K. Sidlauskas referavo LKDS įstojimo į Amerikos Lietuvių Tarybą klausimą. Buvo pasisakyta, kad LKDS pilnai remia ir talkina Altui, kaip lietuvių politinei veiklai Jungtinėse Amerikos Valstybėse vadovaujančiam veiksmui.

Antrajame sesijos posėdyje buvo apžvelgtas prel. Mykolo Krupavičiaus paminklo statymo, monografijos leidimo, spaudos, kitų leidinių ir istorinės medijos telkimo klausimai.

Prel. Mykolo Krupavičiaus Paminkliui Statyti Komiteto pirmininkas dr. J. Meškauskas teigiamai įvertino lėšų telkimo paminklui rezultatus. Paminklas numatomas pastatyti naujoje vietoje — kapinių bloko aikštėje, perkėlus į tenai kapą. Paminklo pašventinimas įvyks ateinančių metų Kąpų dieną.

P. Maldeikis supažindino su parašyta prel. Mykolo Krupavičiaus monografija. Knyga spausdinimui bus pilnai paruošta spalio mėn. pabaigoje. Ku n. V. Bagdanavičiaus vertinimu, knyga yra parašyta labai išsamiai ir pilnai nušviečianti prel. M. Krupavičiaus gyvenimą ir veiklą. Monografijos išleidimu rūpinasis LKDS C. Komitetas.

"Tėvynės Sargai" redaktorius dr. D. Jasaitis savo laišku paformavo apie žurnalą padėti. Sekančio žurnalo numerio laikoma šį rudenį. Tarybos sesijos dalyviai pasisakė už žurnalo pritaikymą šiai dienai, patiekiant aktualios medžiagos ir išleidžiant kelis kartus per metus.

A. Kasulaitis yra parašęs anglų kalba ir į ispanų kalbą yra išversta A. Gražūno parašyta Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos istorija. Abi istorijos yra numatytos išleisti, kad anglų kalba ir ispaniškai kalbantys supažintų su lietuvišku krikščionių demokratų sąjūdžiu ir tuo pačiu su Lietuva.

Ryšių su išsamiomis Lietuvių Krikščionių Demokratų Istorijos parašymu buvo svarstyta istorinės medžiagos telkimo ir išsaugojimo klausimai.

Trečiame posėdyje buvo svarstyta Lietuvių Krikščionių Demokratų ir Lietuvių Fronto Bičiulių santykiai. Šių dviejų grupių santykiai yra atnešę žalos lietuviams katalikams, stipriai susilpninę katalikų įtaką lietuvių visuomenei. Buvo peržvelgti ankstesni bandymai rasti sutarimo. Taryba pasiūlysiu Centro Komitetui būti atviram esmingiems Lietuvių Fronto Bičiulių pasiūlymams.

LKDS Tarybos sesija žodžiu sveikino Balfo pirmininką M. Rudienę. Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas ir L. Šimutis sveikinimus perdavė telefonu. Laiškas sveikino dr. P. Karvelis, dr. J. Eretas, prel. J. Balkūnas, Pr. Vainauskas, dr. D. Jasaitis, J. Matulionis, dr. V. Bublys, dr. P. Kaladė, P. Kliorys, K. Kleiva ir L. Tomkus. LKDS veiklą auka parėmė M. Smulkštienė.

Reiškiame padėką Lithuanian Radio Forum vedėjams Antanui ir Marijai Rudžiams už suruoštą LKDS Tarybos nariams sekmadienį jaukų priėmimą ir radijo valandėlės paskyrimą, Chicago Savings and Loan Assoc. prezidentei Philomenai D. Pakel už puikią posėdžių salę, Julijai Bičiūnienei už vakarienes paruošimą ir Chicago Skyriaus Valdybai už talką.

LKDS Tarybos sesijos posėdžiai praėjo vieningai ir darbingai. Centro Komitetas susidare

Vyčių choro šokėjai šį sekmadienį šoks Naujienų piknike. Grupelį vadovauja ir šokėjus moko Frank Zapolis ir jo žmona.

Stipendija lietuviui Kento Universitete

Jau keleri metai Kento valst. universitete auga lietuviškoji programa. Ji buvo pradėta, įsteigiant lietuviškąją Kolekciją, vėliau įvestas lietuvių kalbos mokymas, abar žengiamoji, trečią fazę, organizuojant stipendiją lietuviui.

Pirmosios dvi fazės buvo labai sėkmingos. Lietuviškoji Kolekcija jau turi apie 7000 tomų ir auga kiekvieną dieną. Gautas knygos rūpestingai sukataloguojamos ir grupuojamos naujoje dvylikos aukštų bibliotekoje. Retieji leidiniai perduodami į Specialiųjų Rinkinių skyrių, kuriame apsauga yra ypatingai budri. Periodikos titulus skaičius šiek tiek beveik 400, jų tarpe 47 laikraščių pilni komplektai ir apie 600 įvairių metinių komplektų.

Lietuvių kalbos fazė per Critical Language programą teikia šešis kursus, už kuriuos užskaitoma 21 valanda kreditų. Pirmiesiems trimis kursams naudojamas *Introduction to Modern Lithuanian* tekstas ir paglta tekstą paruoštos magnetofoninės juostos. Pagalbos reikalingiems studentams padėti dviem valandom per savaitę atvyksta lietuvis mokytojas, o baigiamieji egzaminai laikomi pas aukštų kvalifikacijų specialistą, šiuo metu dr. Antaną Klimą. Šis mokymo metodas yra gana praktiškas, nes tereikia tik dviem studentams užsiregistruoti ir bet kurį iš šių kursų, ir programa apsimoka.

Dabar plėsdami programą, steigiamieji Lietuvių Stipendijos Fondą (Lithuanian Fellowship Fund). Šiai fazei reikės suteikti 50,000 dolerių, kurie bus pastoviai laikomi Kento valst. univ. fonde. (Kent State University Foundation). Palūkanos už tuos 50,000 dolerių bus naudojamos stipendijai, kuri bus duodama lietuvių kilmės studentui, kuris sutiks rašyti darbą apie Lietuvą ar lietuvių magistro arba daktaro laipsnį gauti. Komitetas, kuris atrinks kandidatą stipendijai, bus sudarytas iš universiteto narių ir greičiausiai vadovaujamas graduate school dekanu. Jei kartais neatsirastų kandidatų stipendijai, tais metais stipendijos pinigai būtų panaudoti knygoms į lietuviškąją Kolekciją priprkti. Tačiau tenka labai abejoti, kad tai galėtų atsitikti.

Stipendija pradžioje būtų skiriama, kai bus suteikta 20,000 dolerių. Aukotojų ir aukų sąrašai bus kas mėnesį siunčiami lietuvių laikraščiams; visos aukos gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių. Surinktieji pinigai bus Kento Valst. Fundacijos investuojami siekiant galimai aukštesnių

palūkanų. Sutelkus pilną 50,000 dolerių sumą, reikia laukti, kad metinė stipendija susidarys tarp 2500 ir 3000 dolerių.

Projekto logika yra aiški: pradėdami lietuvių kalbos kursu, per Lietuviškosios Kolekcijos rinkinius plėsdami galimybes gilinti studijas, organizuojama stipendija siekiant, kad

būtų tęsiami ir akademinio lygio tyrinėjimų darbai. Tai yra gyvybinės svarbos reikalas Lietuvai ir lietuvių.

Mums teikia vilčių faktas, kad per pastaruosius kelerius metus Kento valst. universitete buvo parašyti ir teberašomi ke-turi veikalai lietuviškomis temomis, siekiant daktaro ar magistro laipsnio. Tačiau šimta procentinis projekto pasise-

kimas priklausys ne vien nuo mūsų planų, bet ir lietuvių visuomenės paramos.

Mes prašome visus lietuvius paremti šį labai svarbų mūsų projektą. Visas aukas siųsti adresu:

Lithuanian Fellowship Fund
Kent State University
Foundation
Kent, Ohio 44242
Dr. John F. Cudžow

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street Tel. LA 4496 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS

7 Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

6 1/2 mokama 1 metų
certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4 % ON INVESTMENT
ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio
10-tos dienos duoda pelno dividendus už visą mėnesį.
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vak.;
Antradi. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienis
9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais už-tarvta

NAUJIENU RUDENINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugsėjo mėn. 8 d.

POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

5 1/4 % **HIGH RATES** **7 1/2 %**
PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS
PAID QUARTERLY AT
BRIGHTON
FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HIGHEST RESERVES
4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
TEL.: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

6 3/4 % PER ANNUM \$5000 or more minimum 30 months
6 1/2 % PER ANNUM \$1000 or more 1 year min.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR USSR DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI
ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNEŠPOSLYTORG)
VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019 — Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar betkuriaime mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

ALBANY, N. Y.	126 Tighman Street	435-1654
BALTIMORE, MD.	1900 Fleet Street	342-4240
BROOKLYN, N. Y.	485 McDonald Avenue	467-6465
BUFFALO, N. Y.	701 Fillmore Avenue	875-0700
CHICAGO 22, Ill.	1241 No. Ashland Avenue	486-2818
CHICAGO, ILL.	2608 West 69 Street	725-2787
CHICAGO, ILL.	1855 West 47 Street	376-6755
CLEVELAND 13, Ohio	1028 Kenilworth Avenue	771-0696
DETROIT 12, Mich.	11601 Jos. Campau Avenue	365-6780
FARMINGDALE, N. J.	Freewood Acres Rt. 9	363-0494
HAMTRAMCK, Mich.	11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
HARTFORD 6, Conn.	122-126 Hillside Avenue	249-6216
LOS ANGELES 4, Calif.	159 So. Vermont Avenue	385-6550
NEWARK, N. J.	378 Market Street	642-2452
NEW YORK 3, N. Y.	75 Second Avenue	674-1540
NEW YORK 3, N. Y.	141 Second Avenue	475-7450
PHILADELPHIA 23, Pa.	631 W. Girard Avenue	749-4507
RAHWAY, N. J.	47 East Milton Avenue	381-8800
SOUTH RIVER, N. J.	41 Whitehead Avenue	257-6320
SYRACUSE, N. Y.	515 Marcellus Street	475-9746
TRENTON 10, N. J.	1152 Deutz Avenue	392-0306
UTICA, N. Y.	963 Bleeker Street	732-7476

RUGSĖJO 8-JI — TAUTOS ŠVENTĖ

Vėjai jau pilis užpustė, — užnešė smiltis lengvai... Ugniai amžinai užpūsti priešų smūgiai per lengvi... J. Graičiūnas

Rugsėjo 8-ji ne tik bažnytinė — šv. Mergelės Marijos Gimimo, — bet ir tautos — Vytauto Didžiojo ir Jo didžiąją istorinę gaidynę paminėti — skirta šventė.

Nepriklausomoje Lietuvoje ji buvo įsteigta ir pirmą kartą iškilmingai atšvęsta 1930 metais, minint Vytauto Didžiojo 500 metų mirties sukaktį. Šventės tikslas buvo — labiau pabrėžti ir išpopuliarinti garsią buv. D. L. Kunigaikštijos, kurios viršūnėje, iš senovės, mūsų tautos istorijoje yra buvęs Vytautas Didysis, kuris savo Lietuvos karaliumi vainikavimosi datą buvo paskyręs rugsėjo 8-ją, Vilniuje.

Istorija liudija, jog Did. Lietuvos kunigaikštis Vytautas Didysis buvo ne tik žymiausias Lietuvos valdovas, bet ir vienas gabiųjų anos gaidynės politikų ir karo vadų visoje Europoje. Jo amžininkai lygino jį su Aleksandru Didžiuoju ir net su Cezariu. Jo karo genijus savo nuopelnais Vakaruose Europai žygiams, apginant ją nuo puslankinių totorių ordų invazijos, Jo laimėjimų žalgirio mūšiu, padariusiu galą plėšikiškiems Kryžiuočių ir Kalavijuočių Lietuvos žemių užpuolimams, Jo talentais valdyti plačiausias sritis — Europos dalį nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų ir Jo civilizatoriškų darbų suteikiant tiems kraštams monumentalines reikšmės teisių kodexą, mes turime pagrindo didžiuotis prieš kitas tautas. Jo realizmą ir humanizmo politikoje galime inspiruoti ir šiandienai.

Taip, rugsėjo 8-ji diena skirta didžiajai Lietuvos praeičiai paminėti. Ji mums primena mūsų tautos garbingą, nors dažnai ir skaudžią praeitį. Ji primena tas nesuskaičiuojamas kraujo ir gyvybių aukas, amžių būvyje tautos vaikų sudėtas ant Tėvynės laisvės aukuro.

Rugsėjo 8-ji yra tautinė šventė, kurios kur begyvendami lietuviai neturime užmiršti, o privalome tradiciškai, iškilmingai švęsti — minėti. Nepriklausomoje Lietuvoje visi krašto gyventojai rugsėjo 8-ją, kaip Tautos šventę, iškilmingai minėdavo. Ji būdavo minima ir užsienių lietuvių kolonijose. Tautos šventės rytą, visi šalies miestai, miesteliai, bažnytkaimiai ir net didieji kaimai bei paskiri susiratusių lietuvių gyventojai vienkiemiai pasipuošdavo tautinėmis vėliavomis. Į didesnius centrus rinkdavosi tūkstančiai žmonių, įvairios organizacijos su vėliavomis. Bažnyčiose ir kitose maldos namuose, būdavo laikomos iškilmingos pamaldos ir sakomi tai šventei pritaikinti pamokslai. Po pamaldų būdavo kariuomenės (kur stovėjo igulios), kūrėjų-savanorių ir šaulių būrių eisenos, parada: Mokyklos, organizacijos susirinkdavo prie žuvusių už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę karių paminklų. (Paminklai buvo ne tik laik. sostinėje, apskričių miestuose, bet ir daugelyje miestelių žymesnėse vietose) ir su specialiomis, prasmingomis gedulo apeigomis žuvusių pagerbdavo. Vakare, po eisenų ir paradų šaulių namuose ar kitose salėse įvykdavo gausius susirinkimai, paskaitos, vaidinimai, koncertai... Žodžiu, tautos šventės diena buvo skiriama nepaprastai dėmesys ir joje minimi įvykiai pagarbiai minimi.

Ir dabar, okupuotoje Lietuvoje, tebeįtampa šios svarbios lietuvių tautai dienos nuotaika. Tik deja, ji reiškiasi kitaip. Ne veltui miestuose ir miesteliuose jau ir vakaro gyventojai — lietuviai jaučia pagyvėjusį saugumiečių ir jų bendradarbių nerimą jų

desnieji kaimai bei paskiri susiratusių lietuvių gyventojai vienkiemiai pasipuošdavo tautinėmis vėliavomis. Į didesnius centrus rinkdavosi tūkstančiai žmonių, įvairios organizacijos su vėliavomis. Bažnyčiose ir kitose maldos namuose, būdavo laikomos iškilmingos pamaldos ir sakomi tai šventei pritaikinti pamokslai. Po pamaldų būdavo kariuomenės (kur stovėjo igulios), kūrėjų-savanorių ir šaulių būrių eisenos, parada: Mokyklos, organizacijos susirinkdavo prie žuvusių už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę karių paminklų. (Paminklai buvo ne tik laik. sostinėje, apskričių miestuose, bet ir daugelyje miestelių žymesnėse vietose) ir su specialiomis, prasmingomis gedulo apeigomis žuvusių pagerbdavo. Vakare, po eisenų ir paradų šaulių namuose ar kitose salėse įvykdavo gausius susirinkimai, paskaitos, vaidinimai, koncertai... Žodžiu, tautos šventės diena buvo skiriama nepaprastai dėmesys ir joje minimi įvykiai pagarbiai minimi.

Ir dabar, okupuotoje Lietuvoje, tebeįtampa šios svarbios lietuvių tautai dienos nuotaika. Tik deja, ji reiškiasi kitaip. Ne veltui miestuose ir miesteliuose jau ir vakaro gyventojai — lietuviai jaučia pagyvėjusį saugumiečių ir jų bendradarbių nerimą jų

PAVOJINGI SILDINTOJAI

Visi žinome, kad cukrus duoda reikalingos energijos, bet vyresnieji taip pat žino, kad perdidelis cukraus kiekis sudaro pavojų žmogaus sveikatai. Cukrus ne vienam yra sukėlęs cukrinę ligą, sudarantią pavojų gyvybei. Dabar cukrinę ligą kontroliuojama, bet vis dėlto ji yra nemaloni liga.

Be saldaus cukraus, lietuviams yra žinomas sacharinas. Lietuvoje jis atsirado Pirmojo Pasaulinio Karo metais, kai buvo stoka cukraus. Sachariną žmonės vartojo vietoj cukraus. Jis neduoda reikalingos energijos, bet jis pasaldina arbatą ir kitokią maistą.

Jau prieš dešimtmetį mokslininkams yra žinoma, kad ir sacharinas sudaro pavojų žmogaus sveikatai. Maisto ir Vaistų administracijoje dirbanti bioteknikė Jacqueline Verrett išaiškino, kad sacharinas gali būti toks pat pavojingas, kaip ir pagarsėjęs ciklamatas (cyclamate). Ji pravedė didelius tyrimėjimus ir moksliskai nustatė, kad sacharinas deformuoja

viščiukus. Be to, ji nustatė, kad sacharinas sukelia puslės vėžį pas peles ir žiurkes.

Chemikė Verrett yra patyrusi Maisto ir Vaistų tyrinėtoja. Ji išgelbėjo daugelį amerikiečių ir kitų kraštų gyventojų, kai įtikino vyriausybę uždrausti vartoti saldintoją Ciklamatą gerimams, pyragams ir pyragaičiams. Ji laboratorijoje nustatė, kad ciklamatas sukelia vėžį. Pradžioje atsakingi pareigūnai nenorėjo jos patarimo klausyti, bet kai ji visą reikalą papasakojo televizijos klausytojams, tai sveikatos sekretorius tuojau uždraudė vartoti ciklamatą pyragaičių ir skysčių saldinimams.

Stodama dirbti Maisto ir Vaistų Administracijoje, ji buvo pasižadėjusi nieko neskelbti, bet ji žodžio neišlaikė. Ji pamatė, kad saldumynų bendrovės turėjo nepaprastai didelės įtakos Maisto ir Vaistų Administracijai, todėl ji sulaužė pažadą ir paskelbė duomenis. Šiomis dienomis ji parašė knygą, kurią pavadino "Valgymas gali būti pavojingas jūsų sveikatai". Ten ji įrodinėja, kad daugelis maisto gamintojų ir vaistų gamintojų atstovų dirba šioje administracijoje, todėl jie kliudo pranešti patirtas žinias.

Vyriausybė turės imtis priemonių, kad vaistų gamintojai neturėtų savo žmonių šioje administracijoje ir netrukdytų įspėti krašto gyventojų apie pavojingą maistą.

Mokslininkas

Rockefellerio turtai

Abendpost iš New Yorko rašo, kad naujasis viceprezidentas Nelson Rockefelleris iš savo turtų kas savaitę gauna pajamų tarp \$80,000 ir \$100,000. Neseniai buvo pranešta, kad prezidento Gerald Fordo turas siekia 256,378 dolerių, o viceprezidentas Nelson Rockefelleris turi turtų sumoje tarp 200 ir 300 milijonų dolerių. Rockefelleris net gimė multimilijonieriu, nes jam tėvas John

D. Rockefelleris užrašė palikimo 100,000,000. Panašias sumas senasis Rockefelleris užrašė ir kitiems keturiems Nelsono broliams.

Iš daugybės neįdomo turto

didžiausia yra jo gyvulių augimo farma Venecueloje, apimanti 7200 hektarus. Bendrai Nelson Rockefelleris Pietų Amerikoje turi žemės nuosavybių 44,800 hektarų (112,000 akrai).

PODAROGIFTS, Inc.

PRIMENA, KAD
DABAR PATS TINKAMIAUSIAS LAIKAS SIŪSTI

DOVANAS SAVO GIMINĖMS

I LIETUVĄ IR USSR KALĖDŲ ŠVENTĖMS:

MOTOCIKLUS, SALDYTUUVUS, SKALBIAMAS MAŠINAS,
TELEVIZIJOS APARATUS, KAMERAS, SIUVAMAS
MAŠINAS, BALDUS.

Taip pat drabužius, medžiagas, kailinius, rankinius
laikrodžius ir maisto produktus.

Didžiulis automobilių pasirinkimas, pavyzdžiui:

ZIGULI VAZ 2101

ZIGULI VAZ 2102 - Station Wagon

ZIGULI VAZ 2103 - Naujas Modelis

MOSKVIC 408-IE

MOSKVIC 412-IE

MOSKVIC - Station Wagon — 426, 427

ZAPOROZEC ZAZ-968

ZAPOROZEC ZAZ 968-E.

PODAROGIFTS, INC.

yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, siunčianti DOVANINIUS CERTIFIKATUS per VNIESPOSYLTORGĄ be jokių tarpininkų ir t. t.

PODAROGIFTS, INC.

yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, pateikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNIESPOSYLTORGU.

Klijentų patogumui užsakymus priima šios su mumis bendradarbiaujančios firmos:

Globe Parcel Service, Inc., 723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106.

Package Express & Travel Agency, 1776 Broadway, New York, N. Y. 10019.

arba mūsų pagrindinė kontora:

Cosmos Parcels Express Corp., 488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022.

PODAROGIFTS, Inc.

240 Fifth Ave. (tarp 27 ir 28 g-vės)

New York, N. Y. 10001

TEL.: (212) 685-4537

Philomena sako:

- KAS NETAUPO ATEIČIAI, TAS
NESIRUOŠIA ŠVIESESNIAI IR
TINKAMESNIAI GYVENIMUI.

Socialinės apdraudos neužtenka pragyvenimui. Chicago Savings bendrovės mokamus aukštus nuosimčius pridėjus prie Social Security, jau galima ramiau senatvės laukti ir gyvenimu džiaugtis. Chicago Savings moka 5.25% už paprastose sąskaitose laikomas santaupas, ir duoda 7.5% už sertifikatuose laikomus pinigus.

Šį metų Chicago Taupymo bendrovė švenčia savo Auksinį Jubiliejų. Laimingiesiems duoda kelionę į Havajų salas, Disneyland, Las Vegas ir daug kitokių dovanų. Atsilankykite.

CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

STANDARD FEDERAL...
FINANCIAL FRIEND
OF THE FAMILY

7½% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$5,000 Or More 4 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 7.90%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

7% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 4 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 7.35%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

6¾% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 30 Month Maturity
YIELD INCREASES TO 7.08%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

6½% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 1 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 6.81%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

5¾% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 90 Day Maturity
YIELD INCREASES TO 6.00%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

5¼% PASSBOOK SAVINGS
Interest Paid to Date of Withdrawal
YIELD INCREASES TO 5.39%
YEARLY on interest accumulated for 1 yr.

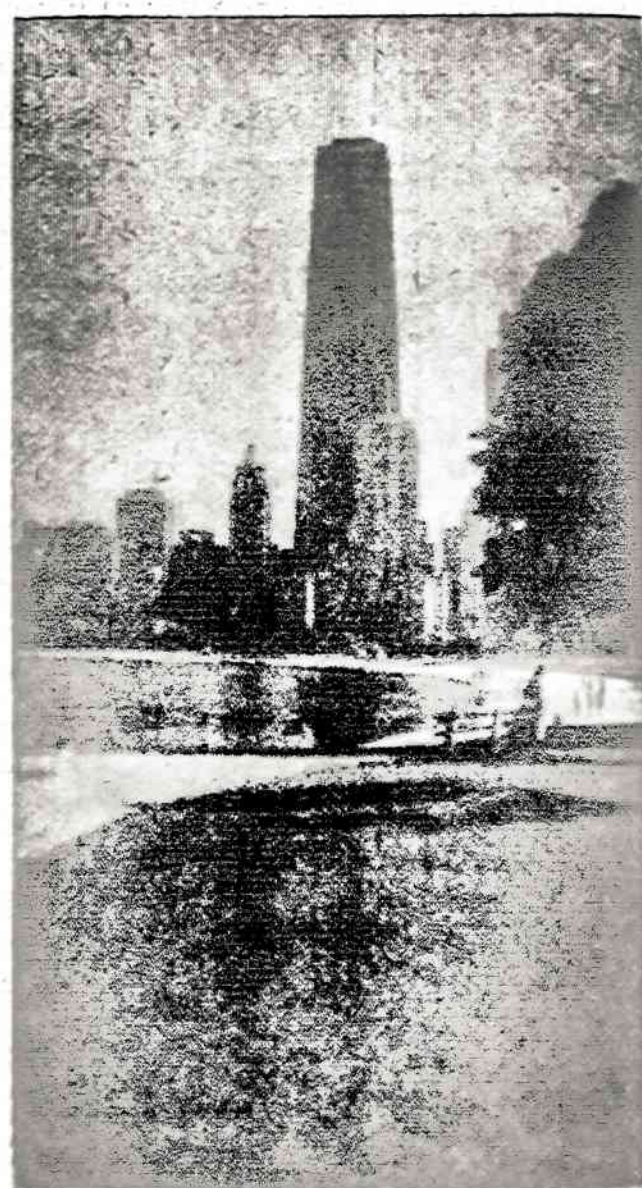
*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation

Celebrating our 65th year
Assets over \$200,000,000.00
Reserves over \$18,000,000.00

Taupykite dabar
pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Firma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7½%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6¾%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6½%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Įsteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year. \$13.00 per six months. \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$24.00	
pusei metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusei metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Užsienio:	
metams \$25.00	
pusei metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.50	
Naujienuose:	
metams \$25.00	
pusei metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.50	
vienam mėnesiui \$3.50	
Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Pikniką ruošime pajamoms padidinti

Kiekvienam šiandien aišku, kad Amerikoje leisti dienraštį yra sunkus darbas. Išlaidų visuomet yra daug, o pajamos nuolat mažėja. Ypač sunku darosi paskutiniams metais, kai infliacija palietė visas gyvenimo sritis. Sunkiau galus su galais sudurti anglų kalba einantiems dienraščiams, dar sunkiau lietuviškiems.

Nuo ekonominių sunkumų neatsipalaiduoja ir Naujienuose. Pabrango popierius, veik dvigubai, pabrango nuolat dydantis mašinų dalys, dažai, o ypatingai pabrango paštas. Dar būtų pusė bėdos, jeigu paštas, imdamas didesnę atlyginimą už teikiamus patarnavimus, bent teiktų tokį patarnavimą, koki teikdavo prieš dešimt metų, bet dabar ima brangiau, o laikraščius laiku nepristato, dažnai gatves ir numerius sumaišo.

Naujienuose turėjo ekonominių sunkumų pačioje pradžioje, joms sunkiai einasi ir šiandien. Visi atidžiai skaitome Juozo Šmolito atsiminimus apie Naujienuose steigimą ir steigėjų nuotakas bei rūpesčius. Turėjo bėdų prieš 60 metų, kai dienraštis buvo įsteigtas, bet jėgas bėdas nugalėjo. Naujienuose pajėgė įveikti tarpusavio nesusipratimus, sugebėjo sutraukti reikalingą kapitalą namui ir mašinoms įsigyti, ir turėjo pakankamai energijos ir sveikatos dienraštį leisti net 60 metų.

Dienraštį pamėgo didelė Amerikos lietuvių dauguma, nes jis visą laiką kėlė pačias svarbiausias lietuvių problemas. Naujienuose kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, padėjo lietuviams sutvarkyti naujai atgimusios valstybės ekonomiką, aiškino demokratinius principus ir mokė, kaip patys žmonės turi tvarkyti savo reikalus. Amerikoje gyvenantiems lietuviams patarė pramokti amatų, lankyti mokyklas, tapti profesionalais ir įsitraukti į šio krašto ekonominį ir politinį gyvenimą. Kiekvienas svarbesnis lietuviško gyvenimo klausimas Naujienuose būdavo aptariamas ir nurodomi žingsniai, artėti prie tikslo.

Aiški Naujienuose pozicija patiko lietuviams, todėl dienraštis tapo svarbiausiu informacijos šaltiniu ne tik Amerikoje gyvenantiems, bet po visą pasaulį išsiblaškiusiems lietuviams. Leidėjai vieni nebūtų pajėgę sukelti tiek pinigų, kad galėtų leisti dienraštį. Bet didelė Amerikos lietuvių dauguma pajėgė tai padaryti. Jiems buvo aišku, kad lietuviams turi turėti laisvą, nuo svetimų nepriklausomą laikraštį, kuriame galėtų laisvai kelti pačias svarbiausias savo problemas. Lietuviai ne

Dienų skeveldros

I

Na, ir "religingi" tie mūsų pietų kaimynai — lenkai. Jie savo "Audros" suklebė Vilniuje (1944 m.) kriptonimu (slaptu vardu) parinko... "Aušros Vartus", signalu gi, turėjo būti 3 raudonos raketos, iššautos iš... šv. Pilypo ir Jokūbo bažnyčios bokštų. Šitas žinias paduoda "Orzel Bialy". Apsidairykime, gal ką nauja surasime?

A. K. (taip vadinosi lenkų pogrindžio ginkluotosios pajėgos) Vilniuje ir Vilniaus krašte ėmė reikštis 1943 m. rudenį. Be kita ko, vienu iš tikslų buvo kovą prieš vokiečių ir lietuvių administraciją ir pacifikacinius dalinius. A. K. turėjo sueti ir ryšius su Sovietų Sąjunga, paritizais vieni kitiems pasigelbinti.

Vilniaus problema iškarto A. K. planuose kaip atskiras uždavins neegzistavo. Ją iškėlė ir tik skaitė šį dienraštį, bet lankė jo ruošiamus parengimus ir padėdavo, kai buvo prašomi priremti petį. Naujienuose ir šiandien pasisako už Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvių gerbuvį. Jos smerkia okupantą ir kelia viešumon jo įvestą baisiausią išnaudojimo sistemą pavergtame krašte. Naujienuose išpėja dėl sunkelių, kuriais įvairūs gėduliai nori nuvesti gimtinę savo kraštu besirūpinančius lietuvius.

Piknikas lietuviškam laikraščiu yra svarbus pajamų šaltinis. Jis buvo svarbus Naujienuose praėjusio, jis turi didelės svarbos ir šiandien. Buvo laikotarpis, kad piknikas papildydavo laikraščio išdą keliais tūkstančiais dolerių. Administracija galėdavo apmokėti užsigulėjusias sąskaitas ir planuoti ateitį.

Pikniko nauda, aišku, ne vien materialinė. Žmonės ne vien duona gyvena. Piknikuose naujienuose turi progos arčiau susipažinti, mintimis pasikeisti, o dažnai net ir ilgiems metams susibūliuoti ir susidraugauti. Piknikuose arčiau susipažįsta bendradarbiai su redaktorais ir pasikeičia mintimis apie svarbiausias ne tik krašto, bet ir lokales problemas.

Šiais metais Naujienuose buvo pasiūkusios suorganizuoti pavasarinį pikniką. Jos buvo užsakydamos piknikui sodo, praeitais metais rankpinigius įteikusios. Pavasarinis piknikas Naujienuose buvo garsinamas ir paruosiamieji darbai atlikti. Bet pikniko sodo savininkas nepajėgė tinkamai vietos aptvarkyti ir negavo reikalingų leidimų. Pikniko vietai reikalinga švara ir greitas susisiekimas. Tai buvo nepateisinamas apsilaidimas, Naujienuose nukarpos svarbų pajamų šaltinį.

Užtat tikimės rytoj daug svečių. Komitetas piknikui ruošė ir administracija yra paruošusi maisto ir įvairiausių pajamų visam sekmadienio popiečiui. Jaunimas turės progos pamatyti geriausius tautinių šokių grupes scenoje, o vėliau galės puikioje salėje pašokti. Suagūsieji turės progos pasiklausti programos ir kalbų. Kviečiame visus atvykti į Polonia Grove, esantį 4604 S. Archer Ave., šiaurinėje Archer Avenue pusėje, prie 46-tos gatvės. Iki pasimatymo piknike!

paskutiniu metu sovietų aviacijos naktiniai Vilniaus puolimai sumaišys vokiečių planus ir juos dezorientuos, 2. Vokiečiai bus staiga užklupti. Deja, reikiama naktį sovietai Vilniaus nebombardavo, o vokiečiai smulkiai žinojo lenkų planus. Vilniui ginti vokiečiai parinko vad. gen. Stahel. Jie iš anksto sumaniai užsachavo lenkus, be kita ko, evakuodami civilius gyventojus ir strategiškai svarbių pozicijų, pvz. Užupio ir kt. Zvilgterkim ir lenkų konspiracinius dalinius. Mjr. Olechnowicz daliniai (1950 karių) turi pulti Rusų kapinių ir Pavilnio rajoną. Mjr. Potockio vyrai (1250 karių) puola miestą ir šiaurės rytus. Mjr. Debički (su 400 vyrų) turi užimti vad. Bakanausko slautis ir žygiuoti Antakalpio kryptimi.

Rusų kapinių rajoną lenkai užima, bet neatlaiko konspiracinių ir pasitraukia. Vienintelis Potockis užima ir išsilaiko Kalvarijų rajone, dešiniame Neries krante. Vokiečiai atsitraukia išsprogindami žaliąjį ir Zveryno tiltus. Lenkų patuliai persikelia į kairį Neries krantą ir prieina prie Sierausko — Gedimino gatvių sankryžos.

Liepos 7 d. 10 val. pasirodė smogiamieji sovietų daliniai ir užima pozicijas tarp Krolinikių ir elektros stoties.

Pačio miesto lenkai kariai (vadinosi Dvaro vardu) pasimetė — štabas atsiskyrė vokiečių užimtos namų Jasinskio gt. Po sunkių pastangų štabas išbėga bet netoli tenubėga — iki Jakšto — Gedimino kirties esančius rūmus.

Lenkai išstumiama vokiečių iš Vokiečių, Vilniaus, Pylimo ir Jogailos gatvių. Bet vokiečiai nepajudindami jėgų puikiai išruošė gintis Karvelio Prekybos rūmų ir kitų gatvių pusėj esančios ramovės priedangoj. Vokiečiai nepajudindami Ožekšnės, Gedimino, Napoleono, Pilies aikštės.

Liepos 7 d. įsilięspoją kovos su gen. Godysevo daliniais. Pėstininkai puola patirdami didelių nuostolių žmonėms ir šarvuotais. Permainingos kovos trunka keletą dienų. Ir tik liepos 13 d. brėkstant vokiečių įgula, anai lenkų, gerai Italijoje pasilęjęsių parašutininčių dengiama pasitraukia iš miesto Vingio kryptimi.

Epilogas jau žinomas: sovietų generolas Gladyshev įvertindamas lenkų talką pasilėgo lenkų karių apdovano... sovietų medaliais... Lenkų vad. Wilk "triumfuoją": "lietuvių administracijos neber..."

Koncertas Beethoveno garbei

Ketvirtadienį, rugp. 28 d., Chicago 11 televizijos stotis 8 val. vakaro davė dviejų muzikos gabalų koncertą Beethoveno pagerbimui. Kiekvieną ketvirtadienį minėtu laiku ši stotis be skelbimų, duoda geras programas, vad. "International Performance". Yra rinkiniai meno dalykai: muzikos koncertai, operos, baletas iš kitų kraštų. Beje, pati TV stotis 7 val. vakaro duoda Bostono Pops simfonijos programas.

Bet kaip žinome patį Wilkų gen. Černiauskio įsakymu suima ir išsiveža į Maskvą. Kiek žuvo lenkų ir kiek buvo sužeisti, neteko užtikti. Vilnietis lenkų rašytojas Mackiewicz lenkų kooperavimą su bolševikais savo knygoje vadina "didžiausia politine klaida".

II.

Okupuotos Lietuvos spaudoje pasirodė rūsti žinia apie užplanotą naują miestą. Kai bus daugiau žinių, pasidalinsime jomis. Tuo tarpu įsiskaitykite į šią žinią, kurią paduoda "Literatūra ir Menas".

Rugpjūčio 15 d. įvyko okup. Lietuvos Architektų Sąjungos narių susirinkimas. Jame buvo aptartas naujo miesto projektavimo Ignalinos rajone prie Druškių ežero elektrinės, gyvenamasis. Projektą parengė Leningrado projektavimo institutas (atskirus objektus šiam miestui projektuos okup. Lietuvos Miestų statybos projektavimo institutas). Su juo supažindino autorai — vyriausias projekto architektas B. Loktevas ir M. Grišinas. Diskusijose kalbėjo G. Girys, K. Kučas, A. Spelkis, V. Miliūškis, A. Cibas, V. Balčiūnas, A. Jasinskis, LTSR Architektų sąjungos valdybos pirmininkas A. Rasteka.

J. Cicėnas

Praeitą ketvirtadienį buvo atlikti Beethoveno kūriniai. Čilės pianistas Claudio Arrau pianinu atliko "Appassionatą", Robert Casadesus ir smuikininkas Zino Francescatti atliko "Kreutzerio" sonatą. Abu veikalai užtruko valandą.

Boston Pops simfonijos orkestrui vadovauja Arthur Fiedler.

Tenka pastebėti, kad programos skelbime pasakyta, jog nuo Beethoveno gimimo sukanka 202 metai.

Ludwig von Beethoven gimė 1777 m. gruodžio 16 d. Mirė 1827 m. Jis gimė Bonoje, Vokietijoje. Buvo 2-ras iš 7 vaikų. Jo tėvas Johann Cologno elektoriaus Maximiliano chore tenoru dainavo. 10 metų sulaukęs sūnų Ludwigą pasiuntė mokytis pas Christian Gottlob Neefe. 1784 m. Beethovenas buvo pakviestas elektoriaus dvaran "vargonininko padėjėju". 1787 metais jis susipažino su Mozartu, kuris buvęs labai užimtas muzikos meno darbas.

Beethovenas buvo labai prodingas, nors mirė sulaukęs tik 50 metų amžiaus. Vėlesniais amžiuje sumažėjo jo girdėjimas. Sukūrė ištisais ciklais orkestrinės muzikos koncertams, scenos tikslams, muzikos balsams su orkestru, kamerinės muzikos, pianino solo ir kt. Kai kurios jo kompozicijos dingo be žinios.

M. Šileikis

KIRVIS IR KARIUMENE

Kas buvo Lietuvos kariuomenė, daug girdėdavo apie dabokles ar kariško kalejimo užvaizdą viršolais laipsnyje. Ne daug kas žinojo jo vardą ir pavardę, bet visi ji kirviu vadinavo.

Keistu sutapimu Prancūzijos kariuomenėje naudojamas kirvis — hachet yra kilęs iš buvusios kareivių moters Joanne Hachette vardo...

♦ Menas kalba visom kalbom.

SKAMBINKITE DABAR I VERTINTI JUSŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.

(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER

RELO

Inter-City Relocation Service

MES TAIP PAT PARDUODAME VISUS CHICAGO'S PRIEMIESČIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

KAS ATPLĖSĖ KLAIPĖDĄ NUO LIETUVOS

1939 m. kovo 22 d. dokumentai

3

Deja, netoli sausio 15-os yra kita diena — kovo 22-oji, kurią tik nenoriai teprišmename. Nenoriai ne tik dėl to, kad 1939 m. kovo 22 dieną buvo pažeista lietuvių tautinė tautinė garbė ir nukentėjo Lietuvos valstybė, ne tik dėl to, kad ji nukentėjo nuo tautos, kuri vadinosi poetu ir galvočiu tauta (das Volk der Dichter und Denker), nuo tų, kurie prieš 700 metų norėjo Lietuvą prie krikščioniško kryžiaus prikalti, nuo tų, kurie prieš Antrąjį Pasaulinį Karą, nešdami kitokį kryžių, vėl planavo Lietuvą prie kablakryžiaus prirakinti, bet ypatingai dėl to, kad kovo 22-oji yra pradžios pabaigos, kuri užvertė svarbų ne tik Rytų, bet ir visos Europos istorijos lapą. Mat, kovo 22-oji yra apgaubta tamsaus šešėlio, pasirodžiusio Stalino 1939. 3. 10 pasakytose kalboje, pareiškusioje, kad bolševikinė Rusija galinti gerai sulygti su naciska Vokietija (Zeitschrift f. Ostforschung, 1960, Heft 1. p. 110) ir 1939. 4. 17., kuomet Sovietų atstovas Berlyne Merekalov'as susiuostė su Vokietijos Užsienų Reikalų Ministerijos valstybės sekretoriumi von Weizsäckeriu. Kovo 22-oji mums primena teutonikos Rytų politikos trumparegiškumą, pa-

sitarnauti maskoliams ir už tokius patarnavimus gauti šioki toki pelną. Istorijos bėgyje, nuo kryžiuočių laikų iki šių dienų Vokietijos kanclerio Brandto susitarimais su Maskva, lyg koks raudonas siūlas tiesiasi vokiško — rusiško bendradarbiavimo Prūsija — Vokietija. telaimėdavo mažus plotų gabaliukus, kuomet Maskva jau 1815 m., Vienos kongrese, pastūmėjo savo imperijos sienas iki 150 km. nuo Berlyno.

Kai kurie vokiečių istorikai pradeda praregėti ir stato klausimą, ar Vokietija savo bendravimu tik nepraskynusi Rusijai kelio į Europą. Taip Dr. Forstreuterio 1955 m. išleistoje knygoje "Preussen und Russland" leidėjai atspaudė aplanke tokias pastabas:

"Die Beziehungen zwischen Preussen und Russland schwanken im Urteil der Geschichte. Von der einen Seite wird Preussen als Schrittmacher Russlands nach Europa gesehen, von der anderen Seite als Gegenspieler Russlands gewertet".

(Prūsijos ir Rusijos santykiai yra istorijos dvejopai vertinami. Viena pusė mano, kad Prūsija teskynusi Rusijai kelią į Europą, kuomet kita žiūri, kad Prūsija buvusi Rusijos priešininkė.)

Kadangi Lietuva yra kelyje iš Vokietijos į Rusiją, todėl ji visuomet buvo palista ir vienokių ir kitokių Prūsijos — Vokietijos ir Rusijos santykių. Kuomet vokiečiai su rusais bendravo, jie bendrai siaurino Lietuvos plotus, kuomet vokiečiai su rusai kariavo, Lietuva virstavo karų platforma,

kurioje rusai ir vokiečiai kariavo, plėšė, kavo, degino ir prievartavo gyventojus. Todėl kovo 22 d. mus įspėja, kad negalima tyliai praeiti pro tų dviejų kaimynų santykius, nes jie visuomet palietė ir mus.

Gedimino, Algirdo ir Vytauto karinės jėgos, užėmusios didelius Rusijos plotus, pakartotinai beldėsi į Maskvos vartus. Kaip tik Ordinas sužinodavo, kad daugumas Lietuvos karių yra į Rytus išvykęs, jis smogdavo giliai į Lietuvą, plėšė, degino ir išsivedė moteris ir vaikus į nelaisvę. Tuomet lietuviai, Maskvos dar nepaėmę turėdavo grįžti į Vakarų Lietuvą ir gelbėti savo kraštą nuo švenčiausios Panelės riterių". Taip ne kas kitas kaip vokiečiai patarnaudavo rusams ir pakartotinai išgelbėjo Maskvą nuo Lietuvos. Ne koks lietuvis, bet vokiečiai, iškilus Rytų Europos istorijos žinovas, Dr. Frostreuter'is taip rašo:

"Reikia pripažinti, kad Vokiškojo Ordino kovos su Lietuva netiesioginiai veikė santykius su Rusija. Be Ordino puolimų, kurie privertė lietuviškos kariuomenės dalį pasilikti namie pasilikti Algirdui gal būtų pasisekę dar toliau į Rusiją įsiskverbti ir net Maskvą į savo valstybę įjungti. Lietuviai jau buvo daugiau kaip du trečdaliai kelio iš Vilniaus į Maskvą užkariavę. Taip galima pasmailintai pasakyti, kad Ordinas išgelbėjo Maskvą nuo Lietuvos. Galime spėti, kad ir be ypatingų sutarčių tarp Rytų ir Vakarų pasireikšė bendradarbiavimas ta linkme, kad Ordinas tuomet veržė-

si į Lietuvą, kuomet pastaroji buvo giliai įsileidusi į Rytų reikalus".

(Man wird jedoch feststellen dürfen, dass indirekt die Kämpfe des Deutschen Ordens gegen Litauen auf das Verhältnis zu Russland eingewirkt haben. Ohne die Angriffe des Ordens, die doch einen Teil der litauischen Streitkräfte banden und absorbierten, wäre es Olgierd vielleicht gelungen, noch weiter Russland hineinzu greifen und sogar Moskau seinem Reich einzuverleiben. Auf dem Wege von Wilna nach Moskau hat die litauische Macht mehr als zwei Drittel der Strecke zurückgelegt. So kann man überspitzt vielleicht sagen, dass Moskau durch den Deutschen Orden vor Litauen gerettet worden ist. Man darf vermuten, dass auch ohne Abmachungen ein Zusammenspiel zwischen Westen und Osten insofern bestand, als der Orden seine Angriffe in Litauen dann besonders weit vortrug, wenn Litauen in die östlichen Dinge besonders tief verwickelt war. (Literatūra, 6. p. 58.).

Benagrinėjant mūsų valdovų žygius į Rytus ir jų Rytų valdymą praktiką, mums aiškėja vienas mūsų istorijos didingiausių lapų. Atminkim, kad tais pačiais keliais nužygiavo technikai daug geriau parengti ir apginkluoti Europos konkvistatoriai Napoleonas ir Hitleris, kuomet šimtus kilometrų tarp Vilniaus ir Maskvos, kurių Hitleris teįveikė traukiniais, automobiliais, tankais ir lėktuvais, o viduram-

žių lietuviai ne vieną, bet kelis kartus nušiuolavo raiti ir nužygiavo pėsti. Tai yra vos įtikėtinas lietuvių fizinis pajėgumas!

Kuomet Napoleonas Rusijos plotuose teišlaidė keletą mėnesių, kuomet Hitleris juos tevaldė tris metus, kaipurie šitų plotų išbuvo Lietuvos valdžioje ne tris metus, bet tris šimtus metų! Hitleris juos valdė prievarta ir kacetais ir buvo pavergti ir žmogaus vertybės netekusių gyventojų bijojamas ir keikiamas. Visas civilizuitas pasaulis palaikė Hitlerio Rytų Europos valdymą pasibaisėtinu genocidu. Tuo tarpu tūlas ukrainiečių istorikų ir šiandien su pasigėrėjimu ir dėkingumu tebemini lietuvių saugią ir žmonėms naudingą valdžią.

Tokie faktai liudija lietuviškos administracijos humaniškumą ir pranašumą ir kiekvienas lietuvis gali džiaugtis ir privalo didžiuotis tokiu viduramžių Lietuvos didingumu.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir patinkite

Dienraštį

"NAUJIANAS"

Jos visad rašo

TEISYBE

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2856 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
3007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR KLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
340 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Offices: Hemlock 4-5849
Resid.: 348-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis, 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2470
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradi-
nis, ketvirtadienis ir penkta-
dienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči-
adienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Namų rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Offices: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 8-12 val. vak. Šeštadienį
ir septyniadienį 9-12 val. vak.
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Resid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezų, Med. Ban-
džių. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

RANGE FIRE IS WILDFIRE

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausias gėlių ir vainikų antka-
pių papuošimų ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

Zarasieškių klubas

Sauni klubo gegužinė

Rugpjūčio 18 d. Onos Bruz-
gulienės sodyboje įvyko Zarasie-
škių klubo gegužinė — zarasinė.
Suvaziavo daug svečių iš kitų
klubų. (Zarasieškiai, revanšuodami
už talkinimą, atsilankė ir į jų pa-
rengimus). Svečių tarpe buvo visi-
siems gerai pažįstamas laidotuvių
direktorius Jonas Evans. Stalai
buvo gražiai papuošti svečiams, o
šeimininkės rūpestingai patarnavo.
Muzikantai grojant šokiai visą laiką
tesėsi beveik be pertraukos.

Prie baro patarnavo Kazys Ro-
žanskas, Albinas Mačys, Vyt. Kan-
trimas, Aleksas Zakas, Jonas Adomė-
nas, Povilas Peškaitis, Bronius Ble-
kys. Virtuvėje dirbo: Marytė Zaki-
enė, Stefanija Galinienė, Irena Blekytė
ir Ona Blekienė. Spurgų darbuoto-
jos: Elzbieta Anužienė, Suzana Chins-
tan, Nellia Skinulienė, Zelma Kantri-
mienė, Petras Blekys. Saldainius aptar-
navo Bronė Madeikienė. Klubo valdy-
ba dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie
šios gegužinės pasisekimo.

Energingos klubo valdybos pirm.
P. Blekio dėka, Zarasieškių klubas
smarkiai auga nariai. Iš klubo parengi-
mų susidaro ir šios tokios išdėtos, iš
kurios matyti, kad klubas neįkūpi pa-
remti spaudą ir kitus naudingus darbus.
Beje, buvo gausios laimės šulinys, —
net 30 fantų, kuriuos klubo nariai ir
rėmėjai padovanojo.

Pavasari visuotiniame klubo susirinkime
buvo nutarta išleisti Zarasieškių klubo
Almanachą 40 metų sukakties proga.
Numatoma knygoje aprašyti klubo gyva-
vimo istoriją. Klubas buvo įkurtas 1935
 metais, net nepilni, bet savo tautą palaikyti
gyvą ir ryšius su nepriklausoma Lietuva
bei su jaunąja karta JAV. Per keturiasdešimt
metų Zarasieškių klubas pergyveno vis dar
sunkius podespresinius laikus, bet šiandien
klubas gausis nariais ir gerai stovi finan-
siniškai.

GRADINSKAS

TRANZISTORINĖS
TV IMA
MAŽAI ELEKTROS

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMIS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0433 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausias gėlių ir vainikų antka-
pių papuošimų ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SOPHIE BARCUS

RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: Hemlock 4-2413
7189 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Klubas su uždavė 18 savo, kad
ir menko izdo keletą dolių ge-
riems tikslams. Tačiau jau daug
pirmųjų klubo narių nėra gy-
vųjų tarpe. Jų vietą užima nau-
jieji ateiviai ir tėsia gerą ir rei-
kalingą darbą. M. S.

Union Pier, Mich.

Donatas Šukelis, buvęs moky-
tojas, gyv. Union Pier, Mich.,
dirba Michigan City A & P krau-
tuvė, yra skyriaus vedėjas. To-
je kompanijoje išdirbęs 25 m., ne-
senai atšventė darbo sidabrinį
jubilių. Jis yra darbuotojas, pa-
rengingas ir sąžiningai atlieka
savo pareigas. Kompanijos va-
dovybės buvo įvertintas ir apdo-
vanotas. Be vaikių ir kitų dova-
nų, jam buvo įteiktas, dailiai
įrėštas, pagyrimo lapas su gra-
žiausiais linkėjimais. J. G.

VEDYBOS PO MEDŽIU

Tūlas, pasirašęs "Streva",
plačiai išgarsino seniausią ir lie-
tuviškiausią vedybų (santuokos)
metodą šventuose gojuose, po at-
viru dangumi, galingų ažuolų
pavėsyje dieviui Perkinui lai-
minant. Pasirodo, ne lietuviai
vien pradeda vengti bažnyčių
mūruose prie atbulai atsuktų al-
torių. CP (Canada-Press) pra-
neša iš Calgary, Alberta, kad
"Vedybos nebėra kas jos būda-
vo daugeliui Calgary porų".

Antrašte "Church Weddings
Lose Popularity" (Santuokos
bažnyčiose netenka populiaru-
mo) CP rašo: Vengdamos tradi-
cinių santuokų bažnyčiose dau-
gelis porų joms (santuokoms)
ieškosi natūralios aplinkos kaip
tai parkuose, laukuose ir sodu-
se. Vis didėjantis skaičius pa-
sirenka 10 minučių trukmės
civilines apeigas, kurios kaštuo-
ja \$5 ir išvengia maratoniško
planavimo ir dažnai "mamonti-
nių" iškaščių tuokiantis konven-

UŽSAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP. GERIAUSIA DOVANA LIETUVIŲ SPECIALIAUS RUBLIO CERTIFIKATAI

Yra geriausia Dovaną. Inter-
trade Express Corp. anksčiau
tai sakydavo, o dabar taip sako
jūsų gimines.

Su jais jūsų giminės gali gau-
ti ką tik jie nori už dalį regu-
liarios kainos. Yra tas pat kaip
ieiti į krautuvę su 100 dol. ir nu-
pirkti ten prekių už 200 ar 300
dol. netgi daugiau.

INTERTRADE EXPRESS CORP.
mėlėsi atsiųsti įrodymus visai
valuti.

Specialaus Rublio Certifi-
katus galima pakeisti į paprastus
rublius aukščiausiu kursu.

Pilnai garantuoti ir duoda
greičiausią patarnavimą. Certifi-
katai yra pristatomi per 3
savaites. Specialaus Rublio
kaina yra \$2.60.

Jokį primokėjimą nėra. Jūs
galite siųsti bet kokią sumą.

Reikalaukite mūsų veltų siun-
čiamy iliustruotų katalogų.

UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

SVARBU DEL AUTOMOBILIŲ
GREITAS PRISTATYMAS
PILNAI GARANTUOTI

Pasirinkite iš šių naujų modelių
ZHIGULI VAZ 2101 \$3494.00
Naujausias patobulintas
Exporto modelis
ZHIGULI VAZ 2103 \$4007.00
ZHIGULI VAZ 2102 \$3853.00
Exporto modelis
MOSKVITCH 412 IE \$3544.00
MOSKVITCH 408 IE \$3259.00
MOSKVITCH 426 IE \$3698.00
Station Wagon
MOSKVITCH 427 IE \$3968.00
Station Wagon
ZAPOROZHETS ZAZ 968 \$2234.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968-E
naujas \$2389.00

Reikalaukite mūsų specialaus
Biuletėlio su automobilių pa-
vaikais. Dėl apmokejimų ir
dėvėtų draubų skakuriantams
iš SSRS taip pat reikalaukite
specialių katalogų.

Mes turime 25 metų patyrimą
šiose biznyje ir daug tūkstančių
patenkintų klientų.

cinu būdu. Kun. Walter Tait sa-
lė, kad Calgary universiteto stu-
dentų tarpe, kuriuos jis sutuokė,
tik 5 nuosimėliai pasisakė paei-
dauja visiškai tradicinių sutuok-
tavių. Daugumas paeidauja
"šiek tiek seno ir šiek tiek nau-
jo" su savo pačių parašytais san-
tuokos priesaikos žodžiais ir pa-
čių parinktais skaitymais. Pa-
vyzdžiui pateikiamos vienos to-
kios "vedybos po medžiu", kur
kunigas skaitė sutuoktuviniukų
parašytą santuokos priesaikos
tekstą, o jaunųjų draugai skai-
tė parinktas ištraukas iš Baha-
i-Ullah, iš Hindu, budistų ir
krikščionių autorių. Vestuvės,
kurios svečių buvo sukviešta
50, kaštavo tik \$200.

Šiandien visų santuokų Alber-
tos provincijoje 20 nuosimčių at-
liekama civilinėmis ceremonijomis.
Prieš kokius 10 metų tas
skaičius siekė tik 5 ir 7 nuosim-
čius.

SVARBU LIETUVIAMS RESPUBLIKONAMS

Š. m. rugsėjo mėn. 13-15
dienomis Bostone, Massachus-

setts, Statler Hilton Hotelyje
(tel. 617 — 426-2000) prie Park
Square, vyks visos Amerikos
Respublikonų Tautinių Grupių
Tarybos metinė konvencija.
Ten pat, šeštadienį, rugsėjo
mėn. 14 dieną, 5:00 val. po pie-
tų, įvyks Amerikos Lietuvių
Respublikonų Federacijos meti-
nis susirinkimas. Visi Federaci-
jos klubai yra prašomi atsiųsti
savo atstovus. Tiek konvenci-
joje, tiek lietuvių susirinkime
yra kviečiami dalyvauti ir sve-
čiai.

Dr. J. Genys,
ALRF Pirm.
(Tel. 301 — 459-5693)
Rugp. 31, 1974

Per meną galima suprasti
pasaulį.

Menas — kultūros pranašas.

Tamsūs tie namai, kur nėra
nei meno nei literatūros.

Menas menui, skonis skoniu
nėra lygūs.

A. A. ELIZABETH GORB

Gyv. 2545 W. Marquette Road.

Mirė 1974 m. rugsėjo mėn. 6 dieną, sulaukusi 74 metų
amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno daugelį metų.
Velionė buvo žmona mirusio Joseph Gorb ir motina
mirusios Rita Gorb.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533
West 71st Street.
Pirmadienį, rugsėjo 9 dieną 11:00 val. ryto bus lydi-
ma iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažny-
čią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero
Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Elizabeth Gorb giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jai
paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Giminės, draugai ir pažįstami.
Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

EVA RACKAS (RAČKAUSKAS)

Pagal tėvus Rakauskas

Mirė 1974 m. rugsėjo mėn. 4 dieną, 2:15 val. popiet, sulaukusi
84 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Vėksnų parapijoje.
Amerikoje išgyveno 63 metus.
Paliko nuliūdę: dukrė Eva Petrulis, jos vyras Alex, 3 sūnūs —
Frank Jr., jo žmona Estelle, Stanley, jo žmona Irene ir Edward, jo
žmona Millie, 5 anūkai, 2 proanūkai, brolis Jim Rakauskas su šeima,
gyv. Californijoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo žmona mirusio Frank.
Kūnas pašarvotas Fern ir Sūnūs koplyčioje, 100 St. ir Western
Ave., Chicago, Ill.

Šeštadienį, rugsėjo 7 dieną 9:30 val. ryto bus lydi-
ma iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Eva Rackas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jai paskutinį patarnavimą
ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Dukrė, sūnūs, anūkai, proanūkai, brolis.

Laidotuvių Direktorius W. W. Fern ir Sūnūs. Tel. BE 8-1700.

A. A. PETRONĖLĖ SENULIS

Pagal tėvus Vadinskaitė

Gyv. Marquette Parko apylinkė

Mirė 1974 m. rugsėjo mėn. 5 dieną, 7:30 val. ryto, sulaukusi 78
metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Sartūninkų vls.

Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę: dukrė Bernice Yanas, žentas Stanley, anūkė Patri-
ce Traub, jos vyras Robert, proanūkas John, sūnėnai — Edward ir
Raymond Baltis su šeimomis bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo žmona mirusio Petro ir sesuo mirusios Anelės Ku-
mik ir Stefanijos Baltis.
Priklausė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 134-tai Moterų kuopai.
Šeštadienį, 6:00 val. vak. kūnas bus pašarvotas Mažeika-Evans
koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Pirmadienį, rugsėjo 9 dieną 10:00 val. ryto bus lydi-
ma iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pa-
maldų bus laidojama šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. Petronėlė Senulis giminės, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jai paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Dukrė, žentas, anūkė, proanūkas, giminės.
Laidotuvių Direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Meilė nesidžiaugia neteisybe, bet su džiaugsmu pritaria tiesai".
1 Kor. 13:6.

Nežinint kiek naudos būtų galima turėti iš klaidos, meilė nedalyvaus
tokiose dalykuose, nes ji nenori netikuso ir klatingai įgyto pelno. Bet
ji džiaugiasi iš tiesos, ypatingai iš dieviškojo apreiškimo tiesos, nežinint
to, kad ta tiesa nėra populiari ir kad jos skelbėjai gali užtraukti ant savęs
persekiojimą, nuo to, kuriuos šio pasaulio dievas yra apakinęs. Meilės dvi-
sia yra gimininga tiesai ir dėlto su džiaugsmu prima persekiojimus ir su-
spaudimus, kuriuos gali pateikti ištikimi tiesos skelbėjai. Mūsų Viešpatys
yra pasakęs: "Jei kas gėdysis mane ir mano žodžių šios neįstikimos ir nuo-
dėmingos kartos akivaizdoje, to gėdysis ir žmogaus Sūnus, atėjęs su savo
Tėvo šlovė, šventųjų angelų lydimas". — Mork. 8:38.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokio adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorius
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: Yards 7-1911

Cukrus pabrango 300%
Nepaprastas iki 300 nuosim-
čių cukraus pabrangimas verčia
pabranginti kainas įvairiems
saldiesiems maisto produktams ir
gėralams, perspėja Chicago
Tribune. Metų bėgyje cukraus
syro kaina iš 11 centų pakilusi
iki 36 centų. Panašiai, nors tru-
putį mažiau, pabrango kuku-
rūzų sirupas (iš 10 c. iki 23).
Prisibijodami dar didesnio pa-
brangimo piliečiai pradėję su-
pirkinti cukrų atsargai.

CTA važmos kainos
Chicago Transito Adminis-
tracijos (CTA) taryba nutarė
iki metų galo palikti nupigin-
tas važmos kainas. Tos kainos
yra tokios, kad sekmadieniais
nusipirktų už 70 centų tikėtą ga-
li išlikti dieną važinėti CTA au-
tobusais ir traukinėliais. Vai-
kams ir pensininkams toks ti-
ketas kaštuoja tik 45 centus.
Vienkartinio pravažiavimo ti-
ketai suaugusiems sekmadieni-
siais kaštuoja tik 25 centai.
CTA pirmininkas Milton Pi-

**Didžiausias kailių
pasirinkimas**
pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje
**NORMANA
BURŠTEINA**
Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo
įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai,
maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo
Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmū-
nų ir atliekančių būtiną pareigą amžinam lietuvių išlikimui skel-
biamas Naujų metų platinimo vaju.
NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavertę lietuvių laisvę,
neidamos ir nesidėdamos ir sandėrius su okupantais ar jų įgalioti-
niais.
NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras istitu-
cijas ir remia visų lietuvių bendrus darbus bei tikslus.
NAUJENOS atstovauja tiliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retor-
ikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos
ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujie-
nas yra mada. Lai ta mada tampa jās prenumeruoti.
Todėl Naujų metų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą
skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos
spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsprendimuojant Naujienas tikslu sudaryti
grandinę tolimiesiems darbu ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos,
taip pat pavertę Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lie-
tuvių reikalų renesanso.
KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00,
trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams
— \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsienio-
se — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.
Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujų metų prenumeratą, Jubiliejinio
vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.
☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipa-
žinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, SEPTEMBER 7, 1974

karski pranešė, kad papigini-
mus įvedus keleivių CTA prie-
monėmis skaičius padidėjo 49
nuosimčiai.

Truputį atpigę
Chicago miesto valdybos
informacijomis, praėjusį savi-
tę pastebėtas kai kurių maisto
produktų atpigimas. Pavyz-
džiui, truputį atpigusi vištien-
a, jautiena, kiauliena, daržo-
vės ir vaisiai, bet viena ir kum-
pis dar labiau pabrangę.

**Motery prievartautojus
teis pačios moterys**
Apskrities šerifas Richard J.
Elrod pranešė, kad jis steigia
naują prievartavimams inves-

SOFIJA ADOMAITIENĖ
Išvairius visus virtuvės ir valgyk-
los reikalus Naujų metų piknike.

PROTESTO DEMONSTRACIJA
1974 m. rugsėjo mėn. 7 dieną (šeštadienį) 10 val. ryte,
įvyks demonstracijos prieš AUSTRALIJĄ ir N. ZELANDIJĄ už
neteistą ir nemoralų pasielgimą LIETUVOS atžvilgiu. Visi ren-
kasi miesto centre, Civic Plazoje, o iš ten bus žygiuojama prie
Australijos konsulato.

Specialūs autobusai išeis 9 val. iš Marquette Parko lietuvių
parapijos bažnyčios kiemo 69 ir Washtenaw gatvės. 9:15 sustos
Brighton Parke prie lietuvių parapijos bažnyčios ir taip pat 9
val. iš Čičero šv. Antano parapijos bažnyčios.

Norintieji autobusais važiuoti, iš anksto registruojasi Altos
raštinėje, tel. 778-6900, čia bus teikiamos visos informacijos.
Raštinė veiks iki 9 val. vakaro. Jaunimas bus nuvežtas nemo-
kamai.

Taip pat prašome pasigaminti tinkamus plakatus.

Be amžiaus ir pažūrų skirtumo visi dalyvausime demon-
stracijose. Tuo parodysim, kad mokame kovoti už savo tautą
ir valstybę.

Visus kviečia
CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

tiuguoti įstaigą, į kurią bus pa-
skirtos keturios moterys nuo
piktadurių nukentėjusioms mo-
terims teikti pagalbą. Pagal-
bos prisiūskiti kasdien per iš-
tisas 24 valandas veiks telefo-
nas 443 — 6480.
Cook apskritys prokuroras
Bernard Carey paskyrė Larry
Bolon prievartavimų byloms
koordinuoti, pagreitinti ir prie-
vartautojams nedelsiant teisi-
mų perduoti. Iki šiol tos rū-
šies piktadariams nuteisti trun-
ka mažiau apie pusantros me-
tu. Per tą laiką daugumas nu-
kentėjusių arba liudininkų nu-
sivylė atsisako teismui koope-
ruoti.

Newhouse vieton Daley?
Illinojaus senatorius Richard
Newhouse, negras, iš profes-
ijos advokatas, žada demokra-
tų tiketi kandidatuoti į Chica-
gos miesto merus vieton Ri-
chardo Daley, prašė jo draug-
as advokatas E. Duke McNeil,
taip pat negras, kurs buvo pa-
sisakęs pats kandidatuoti, bet pa-
sisakė prieš Newhouse nekan-
didatuoti.

Dabartinis meras Daley pa-
sisakė dar pagalvoti ar dar
kandidatuos šeštam terminui.

TRUMPAI
— Ponia Bernice Kunickis iš
Bridgeporto apylinkės gali ver-
tai didžiulis ne tik kaip myli-
ma matina ir senelė, bet ir kaip
Amerikos lietuvaite, išaugusi
puikią šeimą, kurioje lietuvių

— St. Pocius iš Orland Parko
išvyko atostogų į Woodruff,
Wis. Ignas Podelis iš Kenosos
išvyko į St. Petersburg, Fla. S.
Karvelis iš Hubbard, Ind., per-
sikėlė į New Buffalo, Mich., A.
Riškus iš Marquette Parko —
į Oak Lawn, Ill., o M. Melienė —
į Brighton Parko apylinkę.

— Foto nuotraukos - paveiks-
lai, kuriuos p. Al Vaitis padarė
fotografuodamas praėjo rugpi-
čio 25 dieną įvykusiame Lietu-
vių TV piknike, bus rodomi
Lietuviai Televizijoje ateinanči
sekmadienio vakarą 8:30 val.

— Jonas Razmukas iš Nau-
jų metų kaimynystės lankėsi ad-
ministracijoje prateisti prenu-
meratą. Ta proga jis pareiškė
pasigėrėjimą Naujienomis už
tikslia ir greitą informaciją bei
nurodymų perdavimą dėl Aus-
tralijos ir N. Zelandijos išdavys-
tės pripažįstant Baltijos kraštus
Rusijai. Ta proga jis įteikė Nau-
jų metų paramai 10 dol., žadėda-
mas atvykti į Naujų metų pikniką
Polonia Grove sode, 4604 Ar-
cher Ave., prie 46-tos gatvės
tarp Homan ir St. Louis Ave.

**PUSMEČIUI 52 DOLERIAI
(10/20/5/UM)**
Pensininkams automobilių
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVIČIUS 778-2233

AL. IRIGNAS
Taisome
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sąžiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9523 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

**LIETUVIS
DAŽYTOJAS**
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Daro namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
**RESPONSIBLE WOMAN
TO KEEP HOUSE**
2 days per week in Hyde Park.
References required. Must speak
English.
241-6063

HOUSEHOLD HELP WANTED
One or two days a week. Must speak
some English. Call evenings and
weekend: 326-0465. Vicinity of 33rd
and Wallace St.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
WAREHOUSE MAN
No experience necessary. We will
train. 5 day week. Hours — 8 to
4:30 P. M.
Call 593-2120
LIEBERMAN ENTERPRISES
1000 TOWHY AVE.
ELK GROVE VILLAGE

BUSINESS CHANCES
Biznio Proga
**PARDUODAMA VAISTINĖ
IR MEDICINOS REIKMENŲ
KRAUTUVĖ**
(Drug and Pharmacy)
Senai išdirbtas biznis. Gera progą.
Gera receptams pildyti vieta. Savi-
ninkas eina pensijon. Nebrangi
nuoma. Tel. HE 4-6050.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
**ISNUOMOJAMAS 4 KAMBARIŲ BU-
TAS** 2-me aukšte vienam vyrui arba
porai Brighton Parko apylinkėje.
Tel. 927-7079.

— Naujų metų pikniką šį sekma-
dienį bus pramoginių šokių —
polkos, tango ir valso — kon-
kursas. Geriausios šokėjų poros
gaus dovanas ir karališkas
insignijas. Teisėjų komisiją su-
daro Irena Smieliauskienė, Dr.
Vytautas P. Dargis, Jonas G.
Evans ir Frank Zapolis bei jų
paviešti pikniko dalyviai. Šo-
kiamis gros Jurgio Joniko or-
kestras.

— Skaitytojai įvairiomis pro-
gomis remia Naujienas. Anna
Balčas iš Argo, Ill., ir A. Rugs
iš Lake Worth, Fla., pratesdami
prenumeratą, atsiuntė po 3 dol.
Čikagiešiai — L. Simanavičius
atsiuntė 2 dol., ir M. Zemaitis
atsiuntė dolerį. Naujų metų va-
dovybė nuoširdžiai dėkoja.

— Balzoko muziejus praneša,
kad nuo rugsėjo 15 iki spalio 15
d. muziejuje rengia lietuvių —
amerikietiškos moters dailininkės
dailės parodą.

— Kr. Donelaičio mokyklų tė-
vų komitetas stengiasi, kad At-
sisveikinimo su Vasara geguž-
nė, rugsėjo mėn. 22 d., Bučo
daržė, pasisektų. Tėvų komite-
tą sudaro: pirm. Albina Rama-
nauskienė, vicepirm. Bronius
Polikaitis, sekr. Aldona Pavilio-
nienė, išd. Antanas Jūras, ko-
resp. Ritonė Rudaitienė, pa-
rengimų vadovai Sofija Pran-
kevičienė ir Aleksas Pocius,
ūkių reikalams Edvardas Erin-
gis.

— Elektros įvedimai, pataisy-
mai. Turiu Chicago miesto lei-
dimą. Dirbu ir užmiesčiuose.
Dirbu greit, garantuoti ir sąži-
ningai.
Klaudijus Pumputis,
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559. (Pr).

— Rašomosios maš. visom kal-
bom ir gaidom, visuose mode-
liuose gaunamos Chicagoje: die-
nų LU 5-9500, ir vakarais pas A.
Daigirdą tel. 476-7399 arba tie-
siai iš SPARTA Savininko: J. L.
Giedraitis, 10 Barry Dr., E.
Northport, N. Y. 11731. (Pr).

— Amerikos Lietuvių 8-to
kongreso banketas įvyks šešta-
dienį, 1974 m. rugsėjo 28 d.
7:00 val. vak. Pick Congress
viešbutyje. Bilietus jau galima
įsigyti asmeniškai ar paštu pas
banketo vedėją Oną Gradins-
kienę, 2512 W. 47th St., Chicago,
Ill. 60632. Tel. FR 6-1998, arba
Alto-raštinėje, 2606 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900.
Kaina \$12.50 asmeniui. Kon-
greso dalyviai, organizacijos ir
svečiai kviečiami dalyvauti.
(Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

**PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS**
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

**DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb, bun-
galow, 63 ir Whipple. Retas pirkiny-
s nebrangiai.**
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus,
geras, teisinga kaina. Marquette Pa-
rke. Puiki progą lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette
Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia
sutarvinti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL-
POS. Gražus namas Marquette Parko
centre. Palikimas — reikia skubiai
parduoti.

ŠIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

**IS MIEGO ŽADINANTIS
BARGENAS**
Netoli 55-tos ir Merimac labai gražus
5 kambarių mūrinis su 3 patraukliais
miegamais, įrengtas beismantas
visokiems šeimoms ir svečių malonu-
mams. 2 vonios kambariai, 2 mašinu-
garazas, patio, 42' sklypas, daug ival-
ių priedų ir pagerinimų. Jūs nusi-
pelnėte tą gerą namą ir jį dabar ga-
lite paimti už labai pigią bargeną
kainą sutapdydami daug pinigų.
Skambinkite stebukladariui.
Skambinkite MICHAEL'S dabar.
Kalbame lietuviškai.
254-8500

**SAVININKAS PARDUODA
DU SKLYPUS**
prie 40 akterių, 3 mylios nuo Marinette
miesto, Wisconsin, ir 1 mylia nuo
Manomine upės. Vietą miškuota, tin-
kama medžioklei ir žūklei.
Sklypu kaina po \$11,500.
Skambinti 629-1687.

WILLOW SPRINGS APYLINKĖJE
parduodamas mūrinis 5 kambarių na-
mas su 3 miegamais, 1½ vonios,
garazas. Lotas 137 x 126 pėdų, apu-
gus medžiais.
Skambinti savininkui
TE 9-1064

MARQUETTE PARKE
Išnuojamas miegamas kambarys
1-mame aukšte. Galima valgyti pasira-
minėti ir kiti patogumai. Pagaudai-
ma vyresnio amžiaus vyras ar moteris,
pensininkas ar dirbantis.
WA 5-6742.

**BY OWNER 2 story brick. \$340 in-
come per month on 2nd floor. 2 car
brick garage. Excellent condition.**
6419 So. WHIPPLE.

TUOJAU PARDUOSIU
naujovišką 4½ kamb. mūro
namą Marquette Parke už
\$22,500.
Telefonas 737-7202.

LABAI PUOŠNUS 3 BUTŲ
Ištaigingas 2 aukštų mūras 10 metu
senumo su dviem butais po 5½ kam-
barių ir 4½ kamb. butu angliskame
beismante ant 37' sklypo. Labai gera
šildymo sistema, naujais vandentie-
kio įrengimais, labai daug imontuotu
dalyku, 2 mašinu garazas. Visas na-
mas yra daug geresnis už dabartinis
naujus, o kaina tik \$64,900 ir tai na-
daro tikrai gera bargeną. Pasukbute.
Skambinkite stebukladariui.
Skambinkite MICHAEL'S dabar.
Kalbame lietuviškai.
254-8500

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3204½ W. 95th St.
GA 4-8654

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

**BIZNIERIAI, KURIE GARŠINASI
"NAUJENOSE" TUR GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE**

**Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus**
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.,
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Teief. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nuda-
zomi. Darbas atliekamas sąžiningai
ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Ancietas Garbačiauskas, sav.